

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Bellum Sacrum Ecclesiae Militantis Contra Turcum
Communem Hostem Christianorum**

Vaux, Léonard de

Leodii, 1685

Partis Primæ Numerus Ultimus, Seu Epilogus Belli Sacri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64991](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64991)

PARTIS PRIMÆ
 NUMERUS ULTIMUS,
 SEU EPILOGUS
 BELLI SACRI.

UÆ huc usque multis dicta sunt de Bello Sacro, militantis Ecclesiæ contra inimicos Crucis Christi: nunc paucis contrahamus, quasi in summarium, aut compendium: in quo tria clarius explicantur, videlicet.

1. Finis Belli Sacri.
2. Quinam ad illud obligentur, nempè omnes omninò Christiani: singuli suo modo.
3. Media opportuniora, & efficaciora, quibus singuli Christiani, unusquisque in suo ordine, munus suum adimpleant; ad Dei gloriam, Ecclesiæ Catholicæ & Romanæ utilitatem, & ad salutem propriarum animarum: quas Christus Salvator omnium hominum, maximè fidelium, acquisivit sanguine suo.

His tribus benè intellectis, omnes

qui invocatione Sanctissimæ Trinitatis, per Sacrum Baptisma, in Christo renati sunt facilè, cognoscent, quæ & quanta sit communis, & particularis obligatio Christianorum, ad hoc Bellum Sacrum capescendum, promovendum, & consummandum.

§. I.

Belli Sacri finis.

REX Regum Christus omnium victor per Crucem suam: Dux exercituum Dei omnipotentis, ac summus Christianorum Imperator, quod suis primis Discipulis dixit, omnibus dicit, qui credunt, ac credituri sunt in eum; ut in Salvatorem, Regem & judicem omnium. Omnibus ergo fidelibus dicit hoc Verbum: Non veni pacem mittere sed gladium. Et paulò ante Passionem suam monuit Discipulos, ut vestimenta non necessaria venderent, & gladium emerent: & cum respondissent illi, Domine ecce duo gladii hic, dixit illis: Sufficit. Qui sunt isti duo gladii necessarii & suf.

ficientes ad Bellum Sacrum, Ecclesiæ militantis contra inimicos Sponsi sui Crucifixi contra hostes Nominis Christiani tam invisibiles, Principem hujus mundi & Angelos ejus, quàm visibiles, infideles ministri Principis hujus mundi: & præcursores Antichristi? Duo illi gladii quibus Ecclesia militans in terris præliari debet usque in finem, contra omnes inimicos Christi **JESU**, sunt suprema potestas Ecclesiastica, qui in unico visibili Capite summo Christi in terris Vicario principaliter residet: & cui omnes omninò Christiani, jure divino, subjicere sese in spiritualibus debent; sicut membra Capiti, sicut oves & Agni Pastori; sicut Discipuli Magistro, sicut Filii Patri communi omnium fidelium: quem ipse Christus Deus-Homo supra omnes suos fratres constituit, ut sit omnium Princeps, Dux, Judex, moderator, & omnes confirmet in fide & pietate, ac in omnibus quæ ad salutem Æternam spectant; atque omnes secum introducat in regnum Dei: tanquam Cœlorum Janitor, & claviger Civitatis Dei, in quam nullus ingre-

dietur, nisi per potestatem illam divi-
nam Beato Petro, & successoribus
ejus, usque ad finem mundi collatam;
contra quam portæ inferi, error & ini-
quitas non prævalebunt.

Hic est gladius spiritus, ex ore Ver-
bi Dei Incarnati procedens, penetrabi-
lior omni gladio ancipiti. Gladius bra-
chii Altissimi, Dei exercituum, quo
percutiet omnes gentes, & duplici
contritione conteret eos qui ad fidem
convertentur.

Alter gladius, Ecclesiæ militanti, à
Rege Regum Deo-Homine datus; est
gladius brachii Principum Christiano-
rum, quorum potestas est à Deo: &
quia quæ à Deo sunt ordinata sunt ad
gloriam Nominis J E S U, & ad salu-
tem fidelium in Ecclesiâ militante: in
navi Petri militantium pro gloriâ Cru-
cis Christi, gladius ille potestatis Prin-
cipum Christianorum, semper unitus
esse debet primo & principali gladio,
spiritus Domini Dei exercituum; qui
omnia omninò Ecclesiæ suæ militantis
membra, vult esse unita visibili suo
Capiti, usque ad consummationem
Belli Sacri, usque ad finem mundi.

Sic duo illi gladii debitâ proportionem
 uniti, prout sunt ordinati, & dati à
 Christo Deo-Homine, cui data est à
 Patre omnis potestas in Cœlo & in
 terra, sunt necessarij, & sufficientes
 ad propagationem fidei in gentibus,
 ad conservationem utriusque status
 Ecclesiastici, & laïci, ad tranquillitatem
 bonorum, ad terrorem & contritionem
 malorum: uno verbo ad sanctificationem,
 & salutem omnium electorum, à Deo,
 uno, trino, in Christo JESU,
 primogenito prædestinatorum ad vitam
 æternam.

Hic tandem est finis primarius ultimus,
 summus Belli Sacri, & totius Ecclesiæ
 militantis, à Deo exercituum Christo
 JESU Rege Regum, sicut castrorum acies
 ordinatæ: per duos illos gladios, ad hunc
 unicum finem, in quo, omnes renati
 Sacro Baptismate uniti, per Sacramentum
 Eucharisticum, perfectæ unitatis vinculum,
 & Christianæ charitatis alimentum,
 in æternum unum erunt regnum;
 Deo, uni, trino, per Christum
 consecratum: cujus regni gloriosi
 Beati omnium bonorum desiderabilium

rabilium aggregatione perfectissimi,
nullus erit finis.

§. II.

*Obligatio ad Bellum Sacrum, omnibus
Christianis communis.*

EX ordinatione, & fine Belli Sacri, ab ipso Christo indicti, contra Dei veri inimicos: certissimum manet, omnes omninò Christianos, id est, Christi JESU milites, sub Divino illo Imperatore, & constituto, per ipsum Vicario suo in terris, vocatos, ad Bellum Sacrum; teneri militare militiam bonam, unumquemque in suo ordine: quæ enim à Deo sunt ordinata sunt, per media convenientia, ad finem perfectum; ad Divinam gloriam, & vitam æternam, electorum in Christo JESU; propter quos omnia operatus est Deus optimus, maximus, omnipotens, unus, trinus. Cùm ergo Ecclesia militans sit à Deo, sicut castrorum acies ordinata; non una eademque est singulorum qui Ecclesiam componunt fidelium obli-

P

gatio, sed diversa in diversis. Vidimus in hac prima parte Belli Sacri Pontificem maximum, cum sit totius Ecclesiæ militantis caput unicum visibile; & universalis Christi in terris Vicarius, atque omnium omninò Christianorum Pater communis, maximam habere obligationem ad Bellum Sacrum; & hanc curam esse velut hereditariam Romanorum Pontificum: qui omnes Christianos, ubique in terris degentes suas esse oves, vel suos agnos cognoscunt, & verò constat ex dictis, quam egregiè, quam paterno affectu, quanta sollicitudine omnium Ecclesiarum, huic suo muneri, coram Deo, & hominibus satisfacere, modis omnibus conati sint, omnes Pontifices maximi in tempore opportuno, ad illud opus intenti. Totus Christianus orbis testis est, quanto zelo Innocentius XI. quem Deus singulari suâ providentiâ his temporibus, Ecclesiam suam regere voluit; in hoc arduum opus, totis viribus impensè incumbat; omnes Reges, & Principes Christianos, per Christi viscera, ad auxilium ferendum orando, obsecran-

do, atque obtestando. Omnes Christi fideles per universale Jubilæum adhortando; & ipsemet Ecclesiasticum Ærarium, in sumptus Belli Sacri, exhauriendo: utinam omnes Principes tam Ecclesiastici, quàm sæculares, tanti Pastoris exempla imitentur, & paterna monita; atque adhortationes citius exaudiant, sicut tenentur. Dixi & iterum affirmo: sicut tenentur, cùm enim Deus exercituum, dederit illis gladium suum corporale, id est, potestatem Regalem; non ad destructionem, sed ad ædificationem totius Ecclesiæ suæ militantis; certum est illos in conscientia teneri, præcipuè, tanquam potentiores, Deo servire, & ejus Ecclesiæ periclitanti succurrere; sicut Reges & Principes Christianos, & Catholicos decet. Cùm enim sint præcipua & præcellentia Ecclesiæ membra, illam juvare debent bonis, armis, & viribus suis, sicut fecerunt primi illi Heroës Christiani, quorum elogia audivimus, & quorum memoria in benedictione est apud omnes: illorum autem gloriosissima Nomina scripta sunt in libro vitæ. Si qua ergo consolatio

in Christo **JESU**; si quod solatium
 charitatis universalis, & Christianis
 Regibus ac Principibus dignæ; si qua
 Societas Catholica in ipso Verbo In-
 carnato Deo-Homine, omnium ho-
 minum, maximè fidelium Salvatore,
 qui in se uno omnes electos colligit ut
 illos secum Deo, uni, trino, in re-
 gnum æternum offerat; si qua viscera
 misericordiæ Regalis secundum E-
 vangeliū legis gratiæ, & Regis glo-
 riæ ejusdem Christi **JESU**: quem om-
 nes Christiani adorare debent in Spi-
 ritu Sancti amoris & veritate fidei Or-
 thodoxæ: Impleant magni illi Reges,
 & potentes magna sua nomina, & il-
 lustres titulos; æmulentur Majorum
 suorum gloriosissima exempla: & no-
 vis factis magnanimis, totum impleant
 orbem: ut sciānt gentes, quia Deus
 omnipotens, est Deus Christianorum
 & non est alius: sic impleant gaudium
 Regis Regum Christi **JESU**: à quo
 abundantioribus gratiæ suæ, & glo-
 riæ bonis cumulabuntur in perpetuas
 Æternitates.

Quis mihi dabit, ut hæc Christiani
 animi sentia, desideria, vota, impri-

mam, augeam, perficiam in cordibus
 omnium Regum, & Principum: qui
 hoc Nomine Christiano præ omnibus
 titulis gloriantur? ipsos omnes testes
 & iudices, etiam in propriâ causa esse
 non renuo; justum de se ipsis iudicium
 ferant. Quid potest Nomini illorum
 gloriosius, familiæ suæ utilius, popu-
 lorum suorum saluti desiderabilius, &
 Deo, cujus sunt visibiles in terris ima-
 gines, esse acceptius? igitur ab om-
 nium Domino, supra omnium capita
 exaltati, nihil ducant, inter Regii ani-
 mi ornamenta, præclarius, zelo ma-
 joris gloriæ Sanctissimæ Triadis, dila-
 tationis regni Christi J E S U, propaga-
 tionis Ecclesiæ Sanctæ, & optimæ
 Matris omnium fidelium; zelo Divi-
 ni honoris, & justitiæ ac charitatis
 Christianæ: in hoc serviant magni Re-
 ges Deo maximo, quod non possunt
 facere nisi Reges magni. Nihil possunt
 ad absolutam Nominis sui laudem, &
 gloriæ coronam, atque ad omnium qui
 illos verè diligunt, & honorant, ut
 præcellentes in omnibus, perfectam
 lætitiâ in terris agere efficacius; nec
 sibi in Cœlo majora conservatæ, pro-

pugnatae, & propugnatae, Religionis trophæa statuere, & stabilire, ad perpetuam ipsorum felicitatem: in sinu Beatissimæ, & Augustissimæ Triadis consequendam.

Nihil ergo diligentius cavendum Regibus & Principibus Christianis: quam ne tantæ gloriæ coronam à Deo optimo illis nunc oblatam, sibi è manibus eripi sinant à quolibet, & cujuscumque boni temporalis, aut commodi specie, vel spe vana; quæ summi boni quo se ipsos privarent, comparatione, nihil est nisi fumus, & umbra: cogitationes enim hominum timidæ, non possunt veram Christianorum Regum, & Principum gloriam & felicitatem, ne quidem in tempore stabilire, ne dum in Æternitate. Vani enim sunt omnes homines, in quibus non subest scientia Dei, qui habitat in Coelis; irridebit eos, & Dominus subsannabit eos; non est sapientia, non est potentia, non est consilium contra Dominum, qui dissipavit omnia consilia Achitophel, ut eriperet virum secundum cor suum, de manibus persecutorum illum iniquè: ille idem manens semper vigi-

lat in salutem eorum; qui fidem, & fiduciam suam in illius singulari auxilio, & in bonitate, ac justitiâ causæ suæ fixam & stabilitam habent. Sic Deus omnipotens, dissipabit, destruet callida & iniqua consilia dicentium tenebras lucem, & lucem tenebras. Deponet potentes de Sede, & exaltabit humiles corde; qui spem suam nunquam mutant ab eo. Qui Divinæ ejus gloriæ, Ecclesiæ militantis bono, & publicæ orbis Christiani salutem omnia sua privata commoda, litant, dicant, & sacrificant; hi sunt heroës Christiani, Reges Æternitatis, heredes Dei, coheredes Regis gloriæ Christi JESU, cujus regni non erit finis.

Quod dictum est hic de obligatione communi omnibus Regibus & Principibus Christianis & Catholicis, extendendum est ad omnes Principes qui se Christianos dicunt: cum igitur etiam Principes accatholici, & Ætherodoxi, qui ab Ecclesiâ Catholicâ Romanâ miserè, per prædecessorum suorum schisma avulsi sunt: nihilominus se in fide Christi stabiles esse protestentur: procul dubio tenentur etiam jun-

gere arma sua armis Principum Catholicorum, in hoc Bello Sacro; quod probatur, imò demonstratur tribus his argumentis.

Prima ratio est, quia profitentur se verè esse Christianos, renatos in Christo; secundùm formam Baptismi à Christo instituti. Ergo tenentur in communi totius Christianitatis periculo, contra sævissimum, potentissimum, & communem hostem Christianorum conjungere arma nobiscum in causa communi: qui enim non conatur viriliter hostem communem, totis viribus Ecclesiam Christianam, oppugnantem, vi repellere, si Christianus est; gravissimè peccat, in Christum, in Ecclesiam, & in animam suam; & est reus omnium malorum, quæ potuerat, & debebat avertere, ex propria professione.

Secundò: Protestantes Principes, & omnes illis adhærentes, propalam prædicant, se esse à Deo, & Christo, electos, ut Ecclesiæ Catholicæ Romanæ reformatores; & quamvis non sit illorum reformare Romanam Ecclesiam, & confirmare in fide, & San-

Etis moribus Christi in terris Vicarium, à quo sunt omnes confirmandi: secundùm Christi oraculum, cæterum operibus impleant, quod tam magnificis verbis promittunt: totis ergo viribus, armis, opibus usque ad sanguinis, pro gloriâ Christi profusionem, communem Christiani Nominis hostem, undique aggrediantur. Sibi veram gloriam propagatorum fidei comparent, potentissimum Ecclesiæ Christianæ & Catholicæ inimicum conterendo, jungant sese armis, Christianissimi & Catholici Imperatoris pro gloria Crucis, Christi; & sperent à Deo optimo gratiam, qua errorem suum agnoscentes, redeant ad Gremium Sanctæ Romanæ Ecclesiæ; à qua per summum scelus avulsi sunt.

Tertiò: Nisi jungant se armis Catholicorum in hoc Bello Sacro, contra communem omnium Christianorum hostem; timere debent, ne Deus ipsos justo suo judicio tradat in manus inimicorum suorum: & qui se ab obedientiâ summi Christi Vicarii, scandaloso schismate, & manifesta rebellionem separaverunt; tandem sicut Græ-

cis schismaticis accidit sub infami Mahometis tyrannide gementes, ultimam suam ruinam, perpetuis & amarissimis, sed seris lacrymis defleant: non solum ob ignominiosam corporum servitutem, sed cum aeterna animarum suarum, in Christi Sanguine renatarum pernicie & damnatione. Ut ergo avertat Deus, ab illis, summum illud malum: juvent armis, & opibus suis, Christianorum Imperatorem, in hoc Bello Sacro, contra communem hostem Christiani Nominis; & serio apud se cogitent quam utilius, gloriosius, & jucundius futurum sit iis, qui Christiano gloriantur Nomine, se Christi Vicario, & Christianissimo, Justo & Pio Imperatori, conjunctis animis, & in communem hostem armare, quam perpetuae servitutis periculo, summo Christi inimico, se & suam posteritatem exponere. Certè non possum in animum inducere, ullum esse inter Principes protestantes, qui non mallet in Romanam Ecclesiam, ejus Sacramentis munitus, mori; quam in Mahometi nefariam sectam circumcisis, animam efflare:

si bene, & secundum rei veritatem ju-
 dicavi: Quare ergo illis magis Turca
 quàm Papa placet, ut protestati sunt
 primi ex illis, qui se ab Ecclesiâ Ro-
 manâ separaverunt? cur non potius
 totis viribus juvent Christianissimum
 Imperatorem, & summum Christi in
 terris Vicarium; quàm Antichristi
 præcursores nefarium? Ipsorum fi-
 dem, & conscientiam appello in judi-
 cium: vel me, vel antecessores suos
 reprobent? illos enim facilius excuso,
 quos salvare desiderio desidero. Ego
 enim Ecclesiæ Romanæ Sacerdos,
 quotidie, in Altari Deo, uni, trino,
 Agnum Immaculatum J E S U M-
 C H R I S T U M; quem Sanctus An-
 dræas Apostolus, se omnipotenti Deo
 quotidie obtulisse testatus est, in holo-
 caustum sacrificio; pro meis, & pro
 totius mundi peccatis. Specialiter au-
 tem pro conversione Principum prote-
 stantium; ut tandem ad sinum opti-
 mæ Matris redeant: pro quorum con-
 versione, vellem ex animo totum san-
 guinem effundere. Non facilè adduce-
 rer, ut credam ipsorum ministros ta-
 lem Deo, uni, trino, pro me, & pro

Principibus & Sacerdotibus Ecclesiæ Romanæ, oblationem, singulis diebus, in eodem spiritu facere. Exaudiat Deus vota, quæ suis inspirat, & oculos illorum illuminet, ac corda conterat, ne obdormiant in erroribus & peccatis suis. Addo unum, quod fortassis à multis hujus mundi sapientibus irridebitur, ut stolidæ simplicitatis propositio. Dicam tamen opportunè, aut importunè, vel ut impertinens, vel ut pertinens ad finem intentum. Si aberro à scopo, saltem quod dicam verum puto; & protestantes alloquens, etiam protestor, coram Deo veritatis, me velle dicere, quod verum judico. Utinam Deus omnipotens dives in omnes qui invocant eum, dedisset mihi, omnium Sacerdotum minimo, & pauperrimo, trecentos aureos milliones annuos, cum obligatione divinâ, ne obolum quidem, ex illis Thesauris in proprios meos, aut meorum usus convertendi: vultis scire ô Principes protestantes, quid ex immensis illis Thesauris vellem facere? dicam ingenuè sinceritate Germanicâ, Principibus Germanis loquendo, & quidem coram

Deo veritatis, ecce non mentior, trifariam dividerem, ingentes illos Thefauros; trecentorum millionum annui census, videlicet primum centenarium millionum aureorum, expenderem in Bellum Sacrum, contra communem hostem Christiani Nominis, abundanter suppeditando necessaria, omnibus Ducibus, & militibus sub Crucis vexillo præliantibus.

Secundum centenarium millionum, applicarem in reparationem ac constructionem Templorum, Cœnobiorum, Ecclesiasticorum reddituum: quibus hæretici, infideles, Turcæ, & alii inimici Crucis Christi, Ecclesiam spoliaverunt, per summum sacrilegium. Et ex eodem reditu, Christi pauperibus præsertim honestis & occultis, necessaria præberem: Missionarios Apostolicos ab omni cura temporalium rerum liberarem, & omnia ad victum, & vestitum requisita, eis abundanter subministrando, illos expeditos redderem, ut sine impedimento, & hospitem onere, Evangelium Christi prædicarent in universo mundo.

Tertium centenarium millionum ;
 dividerem inter Principes terræ , eâ
 lege , ut subditos suos minus onera-
 rent , mitius & benignius regerent ;
 ac ipsi serîo quotidie mane , sicut fa-
 ciebat Rex secundùm cor Dei , co-
 gitarent se esse mortales , & omnes
 Reges , Principes ac potentes , post
 paucos dies regni temporalis , manife-
 standos esse ante tribunal Regis Re-
 gum justissimi judicis ; qui justitias ju-
 dicabit , & sine acceptione personarum
 reddet unicuique secundùm opera
 ejus. Nullum proindè esse posse effu-
 gium , nihilque prodesse homini uni-
 versum mundum lucrari , animæ verò
 suæ æternum detrimentum pati , si-
 cut Christus Rex Regum , & Judex
 omnium omnibus dixit. Ecce in quos
 usus trecentos illos annuos milliones
 aureorum expendere vellet , minimus
 Sacerdotum maximi Sacerdotis Dei
JESU-CHRISTI ; utinam illius Re-
 gale effatum , in omnium Regum ter-
 ræ cordibus , & Principum Ecclesiæ
 Dei vivi impressum , & altâ mente repo-
 situm permaneret , quoniam ipse dixit :
Beatius est magis dare , quàm accipere.

O Verbum Regale! Verbum Eucharisticum! Verbum Theandricum! Verbum JESU-logum! Verbum Divinum! Verbum Verbi Dei, spirantis amorem Sanctum, Spiritum Deum purum Donum: quoniam omne datum, omne bonum de sursum est; descendens à Deo optimo, Patre omnium hominum; qui ergo habet perfectius Donum Doni, ille Deo omnium bonorum donatori, largitori, liberalissimo dispensatori, magnificentissimo in sanctitate, similior est: quia Verbum Dei JESU, quod semper habebat in ore suo, loquente ex abundantia cordis optimi, manet in æternum. Ipse dixit: *Beatius est magis dare, quam accipere.* Quod dixit, plenissime fecit, qui prius cœpit facere, quam docere, bene omnia fecit; qui erat pertransiens benefaciendo, & sanando omnes oppressos à Diabolo. Istius maligni spiritus, proprius character, est maxima bona hominibus auferre, rapere, nulli benefacere, omnibus nocere, perdere omnes, circuire sicut Leo rugiens, quærens quem devoret; perpetuum Bellum in Sanctos,

ac Christianos movere; ut per cruentas corporum mortes animarum Christi Sanguine Redemptarum lucretur. Perniciem, ideo ab initio militantis Ecclesiæ inflammavit corda tyrannorum, contra Christianos, qui à tot sæculis persecuti sunt, illo instigatore, omnes qui volunt in Christo JESU piè vivere. Quis non videat Turcorum Imperatorem, qui se magnum Dominum & Regem Regum superbè jactat, magnum esse instrumentum Principis mundi hujus in maligno positi? Ecce magnus ille præcursor Antichristi, à tot sæculis, Christi Ecclesiam totis viribus oppugnat; ecce sævissimus hostis Christiani Nominis in penetrabilibus, militantis Ecclesiæ solium erexit; quot Imperia, quot regna, quot urbes Christianis eripuit, in quibus supra ruinas Templorum Dei vivi, profana fana falsi sui Prophetæ erexit: toti orbi Christiano inhiat, insatiabilis illa inferni bellua: quid superest nisi ut quod reliquum est absorbeat? quid ad hæc Proceres Catholici? quid expectamus fideles Ecclesiæ Dei Filii? quid hæremus? quid stamus?
quid

quid cunctamur Christiani? quid agimus? aut potius, quid agere non debemus? si verè Christiano Nomine gloriamur? nec in vanum Cruce Christi signati sumus? nunquid magis placet nobis Mahometismus, quam Christianismus, si crudelissimum Christiani Nominis persecutorem, ab urbibus & regnis Christi non repellimus? an magis Turca placet quam Papa? & cornutam Mahometismi lunam Soli justitiæ Christo JESU præferimus, & super Crucem exaltamus? an volumus hunc præcursores Antichristi, excusso Christi, & Ecclesiæ Catholici suavi jugo, regnare super nos, imò opprimere nos, & tot facere Mahometanos, quot captivos faciet Christianos? nunc mysterium iniquitatis operatur, in mundo malignus ille; sed non est expectanda in otio desidio, ultima Ecclesiæ militantis desolatio, donec de medio fiat: & reveletur in suo tempore homo ille peccati, filius perditionis, præcellens ille iniquus, ultimus Dux Impiorum; quem Dominus noster JESUS-CHRISTUS interficiet spiritu oris sui, & corusca-

Q

tione adventus sui gloriosi.

Omnes igitur verè Christiani Reges, Principes: tam Ecclesiastici quam sæculares; & omnes omninò, ac singuli qui Christiano Nomine gloriantur, ac sunt milites Christi; ad Bellum Sacrum vocantur ab Ecclesiâ militante, à Christi in terris Vicario, ab ipso Rege Regum Christo JESU: ut sub Crucis vexillo, militent militiam bonam, contra inimicos Nominis Christiani, quorum finis interitus. Rogamus autem vos, inquit, Apostolus JESU, per adventum Domini nostri JESU-CHRISTI, ut auferatis malum de medio vestri: pro Christo legatione fungimur, Deo; exhortante per nos, reconciliamini Deo non sint in vobis schismata, & contentiones, diligite invicem, sicut Christus dilexit nos, nemini reddentes malum pro malo, sed vincite in bono malum. Hæc est charitas Christiana: sic Christus dilexit nos. Exemplum & præceptum dedit nobis ut diligamus invicem, sicut & ipse dilexit nos: qui non diligit Deum super omnia & proximum in Deo, sicut seipsum, manet in morte æterna, à qua liberet nos Deus.

§. III.

Varii modi quibus omnes & singuli Christiani, ad Bellum Sacrum vocati, suo muneri satisfacere debent: sic ut unusquisque suas partes expleat.

 Uandoquidem certissimum fit, omnes & singulos Christianos, in Christi Sanguine renatos, Christi esse milites, & ab illo vocari ad Bellum Sacrum, contra visibiles, & invisibiles Crucis, Nominis, ac legis ejus hostes: nunc breviter, clarè & solidè, exponendum est, quibus modis singuli pugnare debeant in hoc Sacro Bello, Ecclesiæ militantis, contra communem hostem Christianorum: qua in expeditione hæc videntur observanda.

Primum omnium, sine quo non potest hoc Bellum contra Turcas habere optatum exitum; est ut Principes Christiani Sacro foedere uniti, consulant & conveniant inter se, sub uno visibili totius militantis Ecclesiæ Capi-

Q 2

te Romano Pontifice; quo loco, quo tempore, quâ ratione; quibus conditionibus, quibus auxiliis, sub quibus Ducibus terrâ marique, quibus expensis communibus, & singularibus; quo minori incommodo, & periculo; quo majori emolumento, & compendio; in præsentî rerum statu, tam opportuno; hoc Bellum promoveri expediat, tum ad universale Ecclesiæ bonum, tum ad particulare Principum emolumentum: quæ omnia, & plura alia media congruentia, facilè Deo favente invenientur, si Principes Catholici, sincerè velint, pro viribus suis Turcam oppugnare, & ejus Imperium evertere; det illis omnibus Deus, tam efficacem hanc voluntatem, quàm mihi inspirat.

2. Non soli Principes Catholici Romano Pontifici in aliquo conventu publico, convenienti loco, conjunctis animis, ad hoc Bellum conspirent; sed etiam Principes ipsi protestantes, quorum causa hic non minus agitur, quam Principum Catholicorum: illi ergo omnes cum Romanorum Imperatore se uniant, ut uno impetu, & tem-

pore, simul, diversis in locis sibi magis opportunis, communis inimici urbes oppugnent, Provincias armata manu penetrent; terrorem armorum suorum ubique incutiant.

3. Quia experiētiā tot sæculorum constat; omnem in debellando huc usque communi omnium Christianorum inimico, constitisse, in divisione, & dissensione diversarum nationum: obvia est concordiae ratio, si quisque, seorsim loco sibi commodiore hostem invadat, & omnes simul; ut nullibi sit in tuto inimicus omnium & singulorum; & nullus alium nec palam, nec in occulto impediatur: & quidquid, singuli Principes Turco adiment, eo ipso jure Belli occupent, sibi que vindicent ipso facto.

4. Ut summus Pontifex habeat apud se, tam ex propriis, quam ex oblatione voluntaria Regum, & Principum, Thesaurum magnum auri argenti que, sine quo Bella minimè bellè procedunt, cujus ipsemet pro paternâ, suâ in omnes, & singulos charitate, sit fidelis dispensator illis Principibus, qui magis præmentur, atque illo subsidio

confestim eis succurrendo: qua in dispensatione, pro suâ prudentiâ & charitate in omnes, etiam ipsis Principibus protestantibus, in necessitatibus & oportunitatibus opitulabitur, si ipsi in communi causa hoc Bellum cum Catholicis prosequantur.

5. Porrò ne quis Catholicus, vel acatholicus, ditiones Principum eo tempore quo Bellum Sacrum prosequetur, quovis titulo invadat; omnimodo cavendum, vi utriusque gladii, spiritualis & corporalis; cum hæc sit essentialis, & fundamentalis conditio, Sacri fœderis, quâ violatâ totum rueret in interitum Christianorum.

6. Plurimum expediret non solum Reges & Principes protestantes, qui Christum confitentur, ad hoc Bellum contra inimicum communem efficacibus mediis convocare: sed ipsum etiam potentissimum Turcarum æmulum, Regem inquam Persarum, arctum cum illo fœdus, æquis conditionibus ineundo: sicut factum est, aliàs, cum ejus prædecessoribus; imò à triginta quinque annis, vidi Romæ legatum Regis Persarum, qui Innocentium X.

ad fœdus commune ineundum; contra Turcam excitabat, & quidem oblati conditionibus, tam honorificis, & fructuosis Orbi Christiano: ut illis auditis, & discussis; summus Pontifex ingemiscens exclamasse dicatur, Deum docere voluisse, per Principem infidelem, ipsos Principes fideles, modum efficacem debellandi communem omnium Christianorum hostem. Porro hæ erant præcipuæ conditiones, aureis Characteribus, & Perficis litteris in membranâ pergamenâ exarata: quas Legatus, me, cum multis aliis præsentem, explicavit: nil addo, nil detraho; saltem quantum meminisse possum.

I. Ut Romano Pontificè Auctore, fidei iussore, & sponsore, Principes Christiani fœdere, secum stabilito, Turcam totis viribus terrâ marique aggredierentur: sicut ipse simul conjunctis armis, ingenti cum exercitu, in loco designato invaderet: nec ulli fas esset seorsim cum Turcâ, quavis de causâ, de pace, aut suspensione armorum agere; sed solùm omnes simul convenirent.

2. Cum experiētiā doceat non expedire, ut plures nationes diversæ, variis Principibus subditæ, sub unico Duce militent, in eodem exercitu; oportere copias in diversa loca dividere, sic ut singuli Principes Christiani, cum suis propriis militibus, loco sibi opportuniore, adoriantur inimicum communem, & quod quisque, quomodocumque, illi eripiet, sibi ut jure Belli justī acquisitum servet in perpetuum.

3. Ut ex oblationibus voluntariis Principum, aliorumque Christianorum, necnon ex propriis Ecclesiæ Theauris, ingentem auri, & argenti acervum, ad omnem eventum paratum, apud se servaret summus Pontifex: quo parti indigentiori succurreret in opportunitatibus, pro sua prudentia & charitate: in quem commune subsidium Rex Persarum, plures aureorum milliones, præmissurum se pollicebatur; nec tamen sibi quidquam ex illâ pecuniâ deposcere.

4. Se non solum durante fœdere, sed & in posterum daturum, & ultrò dare, libertatem in omnibus suis di-

tionibus, prædicandi legem Christianam; & plenam facultatem suis subditis illam amplectendi. Quid bono temporali, & spirituali Ecclesiæ Catholicæ, & singulorum Principum, ac populorum Christianorum utilius, jucundius, & honorificentius, istis conditionibus?

Verùm proh dolor! proh pudor! proh immane scelus! discordiarum inter Principes Catholicos furiosus ventus, omnia illa consilia dissipavit, coactusque est Legatus re infectâ discedere.

Usque adeò verum est, dissensionem Principum Christianorum, esse propagationem Imperii Mahometanorum.

Porro ut ad primarium propositum, unde nos abstraxit discordia Principum, redeamus.

7. Septimum & efficacissimum medium ad felicem Belli Sacri exitum, à Dei bonitate & singulari auxilio obtinendum; consistit in reformatione morum, in extirpatione vitiorum, scelerum, iniquitatum, scandalorum, quibus Christiani Divinam justitiam pro-

vocant ad vindictam. Sicut enim contingebat Israëlitis, sic accidit Christianis, toties illi vincebatur ab inimicis, quoties ipsorum delicta Deum contra se excitabant; sic in præcedentibus Bellis Christianorum, constat flagitia & scandala quæ passim dominabantur in exercitibus fidelium, Dei iram accendisse contra sælestos; quippe effrenata. vivendi libertas, luxus, luxuriæ, ebrietates, sacrilegia, contentiones, & enormiora flagitia, quæ calamus horret scribere; ipsos fidei inimicos excitabant, ad blasphemandum Deum Christianorum: sicut ergo si Deus sit pro nobis nullus prævalere potest contra nos; sic ex adverso, si criminibus novis, Deum iritemus contra nos, quis erit pro nobis? Ne ergo in ipso Bello Sacro, Bello appetamus Deum ipsum: cessent peccata & scandala, tam in castris, quàm in urbibus; in Aulis, & in ipsis Templis: cessabunt Dei flagella. Faciamus fructus dignos poenitentiae, & obtinebimus à Deo plenum fructum sacrae militiae.

8. Sit ergo hoc postremum, & po-

tentissimum medium ad felicem suc-
 cessum Belli Sacri; imò totius cursus
 vitæ nostræ mortalis, quæ militia est
 super terram: ut magis satagamus per
 bona opera, per exercitia pietatis Chri-
 stianæ, in uno spiritu fidei Catholicæ,
 & dilectionis Regalis Christi J E S U,
 omnium Christianorum Imperatoris,
 armatis precibus, pro gloria Crucis,
 præliari prælia Domini Dei nostri: &
 sicut Moyse orante expansis brachiis,
 Josuë vincebat Amalec; sic summo
 Christi Vicario offerente Deo exerci-
 tum Agnum Immaculatum, pro
 exercitu fidelium, dabit Deus victo-
 riam de inimicis nostris.

Cùm igitur hoc Bellum Sacrum,
 commune sit omnibus Christi nomen
 invocantibus, Duces nostri & milites,
 Sacerdotes, & populi, qui aliis pu-
 gnantibus manere debent in Civitati-
 bus: omnes in uno spiritu imitentur
 Machabæos; Numinis opem, Sanctissi-
 mæ Trinitatis magnum auxilium im-
 ploremus nostris precibus humillimis,
 supplicationibus, jejuniis, elemosynis,
 bonis operibus, iteratis Sacrificiis spe-
 cialibus, ad hunc finem assiduè nobis

conciliemus Dei benignitatem, ut faciat Omnipotens in suis & per suos, quod nullus facere potest nisi ipsemet, qui facit mirabilia magna solus.

Ecce quò tandem spectant, & unice tendunt oracula Prophetarum, prædicationes Apostolorum, sollicitudines & exhortationes summorum Pontificum: Sacrificia quotidiana Sacerdotum, preces, petitiones, obsecrationes & orationes omnium fidelium; omnesque conatus totius Ecclesiæ militantis. Nimirum illa Sancta **JESU-CHRISTI** omnium omninò hominum Salvatoris sponsa fidelissima, sponso suo in omnibus unita, ejusque spiritu, charitate universali & zelo pro omnium salute inflammata, omnes suos filios ad Bellum Sacrum, tantis clamoribus & per universale jubilæum convocavit, ut omnes gentes paganorum, Turcarum, infidelium & omnium inimicorum Crucis Christi, Evangelium gratiæ & salutis æternæ recipiant, Deum unum, trinum, omnium Creatorem, & **JESUM-CHRISTUM** omnium Redemptorem, in Spiritu Sancti timoris ac amoris, & veritate fidei di-

vinæ adorantes, nobiscum salutem
Æternam consequantur.

O Divina Trinitas, Sancta & una
Deitas! omnes qui in Sanguine Chri-
sti, per invocationem Sanctissimi tui
Nominis renati sumus, infinitam bo-
nitatem tuam supplices depræcamur:
per Crucem Domini nostri **J E S U-
C H R I S T I** Sanguine ejus pretiosissi-
mo tinctam: per Sacratissimas Corpo-
ris ejus gloriosi cicatrices; quas tibi
ostendit, semper vivens ad interpel-
landum pro nobis: ac denique per quo-
tidianam oblationem Eucharisticam,
Sacrificii incruenti; omnium ejus mi-
rabiliū maximi: ut omnes inimicos
fidei duplici contritione contritos;
Sanctæ tuæ Ecclesiæ militanti in ter-
ris: sic aggregare digneris, ut cum tuis
fidelibus in tua Ecclesia triumphante
regnent gloriosi in Cœlis.

§. I V.

Potentissimum Incitamentum ad Sacram militiam, est seria consideratio ultimi Adventus Regis Regum, JESU-CHRISTI Domini nostri, supremi Iudicis vivorum, & mortuorum, in die extremi, & universalis Iudicii.

 Aterùm, licet omnia quæ allata sunt motiva ad Bellum Sacrum, contra inimicos Crucis Christi, omnes Christi milites in ejus Sanguine renatos, ejus Corpore & Sanguine munitos & roboratos potenter impellere debeant: nullum tamen est efficacius incitamentum, quam seria & quotidiana recordatio ultimi Adventus summi Imperatoris nostri Regis Regum, JESU-CHRISTI, Domini & judicis nostri: qui venturus est cum Angelis suis in extremo iudicio; ut reddat unicuique secundum merita propria. Hic erit dies ultimus Belli Sacri Ecclesiæ militantis contra

hostes visibiles, & invisibiles Nominis Christiani. Hic erit dies dierum omnium epilogus, terribilium terribilissimum, orbis totius excidium; dies tubæ, Buccinæ, Clangoris, tonitruorum, fulguris coruscantis Dei exercituum, venientis in nubibus Coeli cum potestate magna, virtute, & maiestate summa: qualem decet omnium, supremum iudicem & Regem Æternæ gloriæ: cuius regni non erit finis.

Hoc Universale Iudicium statim post peccatum primi hominis indictum est ab irato Numine pronuntiata mortis iudicii terribilis & supplicii æterni sententia, in omnes filios peccati & operatores iniquitatis. Hoc formidandum iudicium promulgatum est ab initio in lege naturæ per Sanctos Patriarchas, prænuntiatum est per omnes Sanctos Prophetas, qui de duplici Christi adventu, ad nos, & contra nos vaticinati sunt: prædictum est ab Angelis Dei; prædicatum est in universo mundo ab Apostolis & Evangelistis: sicut acceperant in mandatis, & audierant ab ipsomet Christo Domino, venturo iudice: & perpetuo

prædicatore sui ultimi iudicii: quippè qui non solum vivens inter mortales, sed etiam post ascensionem suam in Cœlos, diem hunc extremum, gloriosi sui adventus in sua Apocalypsi revelavit Ecclesiæ suæ militanti. Quem tamen diem omnibus ignotum esse voluit, ut omnes & singuli Christiani, singulis diebus militiæ suæ mortalis super terram, semper expectantes Dominum suum, vigilarent, orarent, laborarent, rebus suis prospicerent; & sic pugnarent contra inimicos animarum suarum, ut illis debellatis mererentur accipere coronam justitiæ, quam reddet in illa die justus Iudex, omnibus qui expectant ac diligunt adventum ejus, seseque quotidie præparant ad illud universale iudicium, Domini sui, qui inquirentibus se remunerator erit. Ideo, inquit, Apostolus JESU-CHRISTI glorificati ad dexteram Patris, *Epist. ad Titum Cap. 2.* Apparuit gratia & benignitas Salvatoris nostri Dei, ut abnegantes impietatem & sæcularia desideria sobriè, justè, & piè vivamus in hoc sæculo expectantes beatam spem, & adventum
gloriæ

gloriæ magni Dei, & Salvatoris nostri
JESU-CHRISTI, qui dedit semet-
 ipsum pro nobis, ut nos redimeret ab
 omni iniquitate, & mundaret populum
 sibi acceptabilem, sectatorem bono-
 rum operum. Quapropter, ait Prin-
 ceptor Apostolorum Petrus, in 2. sua
 Canonica c. 1. scribens ad omnes fide-
 les dispersos per universum mundum:
 Fratres magis satagite ut per bona ope-
 ra certam vestram vocationem & ele-
 ctionem faciatis: hæc enim facientes
 non peccabitis aliquando. Sic enim
 abundanter ministrabitur vobis introi-
 tus in æternum Regnum Domini no-
 stri **JESU-CHRISTI**: & iterum,
 vigilantissimus ille totius Dominici
 gregis Pastor, omnium fidelium, exci-
 tans in commonitione sinceram men-
 tem, hortatur eosdem, ut sint memo-
 res eorum quæ prædixit, verborum,
 à Sanctis Prophetis, & Apostolis,
 præceptorum, de Domini Adventu,
 semper illum expectantes. Non tar-
 dat, inquit, Dominus promissionem
 suam, sicut quidam existimant: pa-
 tienter agit propter vos, nolens ali-
 quos quos perire, sed omnes ad pœnitentiam

R

» tiam reverti. Adveniet autem dies
» Domini ut fur, in quo Cœli magno
» impetu transient, elementa verò ca-
» lore solventur; terra autem, & quæ
» in ipsa sunt opera exurentur; cum
» igitur hæc omnia dissolvenda sint,
» quales oportet vos esse in sanctis
» conversationibus, & pietatibus, ex-
» pectantes, & properantes in Ad-
» ventum diei Domini, per quem
» Cœli ardentis solventur, & elemen-
» ta ignis ardore tabescent; novos ve-
» rò Cœlos, & novam terram secun-
» dùm promissa ejus expectamus, in
» quibus justitia habitat, propter quod
» charissimi hæc expectantes, satagite
» immaculati, & inviolati, ei inveni-
» ri in pace. Vos igitur Fratres præ-
» scientes custodite, ne insipientium
» errore traducti, excidatis à propria
» firmitate. Crescite verò in gratia &
» in cognitione Domini nostri JESU-
» CHRISTI; ipsi gloria & nunc, &
» in diem Æternitatis. Amen. Hæc
» sunt ultima verba scripta primi Christi
» Vicarii in terris, omnes Christianos
» confirmantis in fide, in Dei timore, &
» amore; atque in expectatione ultimi

diei gloriosi ejus Adventus.

Magnus Indiarum Apostolus Xaverius, qui tot Reges & Principes, ad fidem adduxit Prædicationibus, ac Miraculis suis, & eminenti vitæ Sanctimoniâ, nil magis commendabat potentioribus hujus sæculi, quàm frequenter & seriò cogitare de die illa tremenda, cum omnium Dominus ad judicandum venerit, ut sine acceptione Personarum reddat unicuique secundùm merita sua; ideo Regem Lusitaniæ Joannem III. hortabatur per literas & per amicos, ut memorandam illam Domini sententiam semper in mente haberet, & ejus à Patre luminum intelligentiam humiliter peteret, *Luca 9. & Math. 10.* expressam: Quid prodest homini, si universum mundum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiatur: aut quam dabit homo commutationem pro anima sua; filius enim hominis venturus est, in gloriâ Patris sui, cum Angelis suis; & tunc reddet unicuique secundùm opera sua.

Valdè notandum est Christum Dominum nostrum cursum Prædicatio-

nis Evangelii sui incepisse, à publicatio-
 nâ pœnitentiæ, dicens: Pœnitentiam
 agite; & absolvissè, per prædictio-
 nem sui ultimi judicii: nec hoc solùm,
 sed idem Dominus noster exaltatus ad
 dexteram Patris, diu post admirabi-
 lem suam Ascensionem, promulgari
 voluit extremum judicium per An-
 gelum suum, qui apparuit dilecto
 Discipulo, ei que revelavit abscondita
 à constitutione mundi, scripta in Apo-
 calypsi JESU-CHRISTI, quam de-
 dit illi Deus palam facere servis suis,
 quæ oportet fieri citò. Beatus, inquit,
 qui legit, & audit verba Prophetiæ
 hujus, & servat ea, quæ in ea scripta
 sunt: tempus enim propè est. Scriptus
 est hic liber Secretorum Dei, à San-
 cto Joanne Evangelistâ relegato ab
 Imperatore, in insulam Pathmos pro-
 pter Verbum Dei, anno sexagesimo
 primo post Ascensionem Christi: est-
 que ut observaverunt Sancti Patres,
 quasi novum Evangelium Regis Glo-
 riæ seu JESU-CHRISTI glorificati,
 in quo mysteria regni ejus, id est, Ec-
 clesiæ militantis, permansuræ usque
 ad finem mundi revelata sunt. Porrò

statim in exordio ejus libri mirabilis, de futuro extremo judicio, atque adventu glorioso JESU-CHRISTI loquitur Evangelista. Gratia, inquit, vobis & Pax ab eo qui est, & qui erat & qui venturus est à JESU-CHRISTO; qui est testis fidelis primogenitus mortuorum, & Princeps Regum terræ; qui dilexit nos, & lavit nos à peccatis nostris, in Sanguine suo, & fecit nos regnum, & Sacerdotes Deo & Patri suo: ipsi gloria & imperium, in sæcula sæculorum, Amen. *Ecce venit cum nubibus, & videbit eum omnis oculus, & qui eum pupugerunt; & plangent se super eum omnes tribus terræ, etiam, Amen. Ego sum Alpha & Omega, Principium, & finis, dicit Dominus Deus, qui est & qui erat, & qui Venturus est omnipotens.* Apocal. Cap. 1. & ultimo capite istius libri revelationis extremi judicii, & eorum quæ ventura sunt toto tempore Belli Sacri Ecclesiæ militantis contra inimicos Crucis Christi: His verbis concludit prædictionem, tempus propè est; qui nocet noceat adhuc, & qui in sordibus est, sordescat adhuc; &

qui justus est justificetur adhuc; & Sanctus sanctificetur adhuc. Ecce venio citò, & merces mea mecum est reddere unicuique secundum opera ejus. Ego sum Alpha, & Omega, primus & novissimus, Principium, & finis; Beati qui lavant Stolas suas in Sanguine Agni, ut sit potestas eorum in ligno vitæ, & per portas intrent in Civitatem. Foris canes, & venefici, & impudici, & homicidæ, & idolis servientes, & omnis qui amat, & facit mendacium. Ego JESUS misi Angelum meum testificari vobis hæc in Ecclesiis; ego sum radix & germen David, stella splendida & matutina, & Spiritus & sponsa dicunt veni, & qui audit dicat, veni, & qui sitit veniat; & qui vult accipiat aquam vitæ gratis: contestor enim omni audienti verba Prophetiæ hujus, si quis apposuerit ad hæc, apponet Deus plagas scriptas in libro isto, & si quis diminuerit de verbis prophetiæ hujus, auferet Deus partem ejus de libro vitæ, & de Civitate Sancta, & de his quæ scripta sunt in libro isto. Dicit, qui testimonium perhibet istorum, etiam venio citò.

Amen. Veni Domine J E S U. Gratia
Domini nostri J E S U - C H R I S T I,
cum omnibus vobis. Amen.

§. V.

ECce consummatio Belli Sacri ac
finis mundi per gloriosum adven-
tum supremi Judicis omnium, atque
Regis Regum & Imperatoris nostri
Dei-Hominis omnipotentis: qui ven-
turus est cum summa potestate, virtu-
te, Majestate & gloriâ, reddere uni-
cuique secundum merita sua. Hujus
ergo ultimi adventus ac extremi judi-
cii prædicatio: est Belli Sacri promo-
tio, Christianorum Principum conjun-
ctio, populorum subjectio, peccato-
rum conversio, justorum conservatio,
totius mundi reformatio; sanctificatio
& salvatio. Ratio est fundata in sum-
ma utilitate considerationis veritatum
æternarum; præsertim earum quæ
voluntatem hominis mortalis, ad Dei
timorem, qui est initium sapientiæ,
efficacius movent; qualis est seria & fre-
quens cogitatio extremi judicii sum-
mi omnium judicis; qui reddet uni-

R 4

cuique secundum merita sua : hæc enim consideratio excitat Dei timorem, qui autem timet Deum, declinat à malo maximo, quod est peccatum, & facit bonum, Dei mandata servando; quorum primum & maximum : est diligere Deum super omnia; & secundum diligere proximum propter Deum sicut seipsum. In quibus duobus continetur omnis vera iustitia, lex omnis, & Prophetarum oracula; sicut dixit Dominus noster. Nihil ergo est utilius homini Christiano, quam perpetua recordatio gloriosi adventus summi omnium Iudicis, in suo extremo iudicio.

Per hanc considerationem salutari Dei timore concussæ sunt columnæ Ecclesiæ Dei vivi, viri Apostolici; sanctitate & sapientiâ toto orbe Christiano clarissimi: inter maximos Ecclesiæ Doctores, Sanctus Hieronymus, perpetuum suum timorem extremi iudicii, his verbis exprimit: Quoties
 „ cumque diem illum considero, toto
 „ corpore contremisco: sive enim
 „ comedo, sive bibo, sive aliquid
 „ aliud facio, semper videtur mihi

„ tuba illa terribilis, sonare in auribus
 „ meis, surgite mortui, venite ad ju-
 „ dicialium.

Hoc sancto timore salubriter territi,
 Sanctus Hilarius, Sanctus Athanasius,
 Sanctus Augustinus, Gregorius ma-
 gnus, Basilius magnus, Sanctus Chryso-
 stomus, Antonius magnus, Sanctus Hi-
 lation, divus Bernardus, Thomas Ange-
 licus, & plurimi alii eminentis sancti-
 tatis & sapientiae Viri: Apostolicis mo-
 nitis, imò ipsiusmet Christi divina in-
 stitutione formati: cum timore, &
 amore perpetuo salutem suam opera-
 bantur: semper vigilantes & orantes,
 ne in vacuum gratiam Dei acciperent:
 fideliter & sine intermissione, in suam
 & proximorum sanctificationem, cum
 eadem Dei gratiâ impensè incumben-
 tes; ut veniens Dominus & iudex om-
 nium, illos inveniret vigilantes & pa-
 ratos occurrere ei, expectantes & di-
 ligentes adventum eius.

Tantis ergo exemplis excitati, tam
 salutaribus Sanctorum Patriarcharum,
 Prophetarum, Apostolorum, Ange-
 lorum, Ecclesiae Doctorum; atque
 ipsiusmet Verbi Incarnati exhortatio-

nibus, ejusdemque sponsæ monitis perpetuis impulsî, tantis periculis undique circumdati, de die illa ac hora, ac momento ultimo à quo pendet Æternitas nostra, vel pœnæ, vel gloriæ tam incerti, inter timorem & spem fluctuantes de nostro fine ignari, cum timore, & amore Dei; cum vigilantia & sollicitudine, cum Dei gratia sagamus, per fugam peccati, & per bona opera parati, semper expectare adventum Domini nostri **JESU-CHRISTI**, omnium Judicis æquissimi, ante cujus tribunal omnes nos manifestari oportet, quâ horâ non putamus, ut ab eo judicemur, à quo unusquisque recipiet secundum propria merita, sive bonum, sive malum.

Porro, de hoc extremo & universali Regis Regum Judicis omnium, Dei-Hominis **JESU-CHRISTI**, gloriosi judicio, tria hæc semper in mente habenda, seriò recogitanda, & in corde, altè imprimenda sunt? 1. quid sit? 2. cur futurum sit? 3. quis erit ultimus ejus actus?

1. Quantum ad primum, extremum illud ac universale judicium, est per-

fecta determinatio intellectus, & voluntatis Dei-Hominis **JESU-CHRISTI**, supremi omnium Judicis à Patre constituti, cum plenitudine potestatis summæ; qui in die gloriosi adventus sui, congregabit omnes Angelos & homines ante thronum Majestatis suæ, & omnium conscientis propalam manifestatis, quidquid latebat in tenebris cordium, in lumine veritatis ante omnium oculos revelando, sine ulla acceptione personarum: unumquemque judicando, reddet unicuique secundum merita ejus, bona æterna bonis; coronam justitiæ pro consummata in timore & amore Dei justitiâ: mala æterna malis, pœnam suæ iniquitatis, pro finali impœnitentia.

2. Quoad secundum: omnes Angelos ac homines bonos & malos, in loco & in die, soli Deo noto manifestari oportet ante Tribunal Christi propter tria. 1. Ad consummationem majoris gloriæ Domini nostri **JESU-CHRISTI**: in maximo illo Amphitheatro super omnes exaltandi, ut in Nomine **JESU**, omne genu flectatur, cælestium, terrestrium & infernorum:

& omnis lingua confiteatur, quia Dominus JESUS Crucifixus, in gloria est Dei Patris, ad ejus dexteram sedens, tanquam illi consubstantialis secundum divinitatem, qui per infinitam suam charitatem erga homines omnes, exinanivit semetipsum, factus obediens usque ad mortem, pro omnium salute: & sicut Rex gratiæ ac gloriæ, sanctissimus, æquissimus, sapientissimus, & optimus ab omnibus omninò adorandus. 2. Fiet illa manifestatio, ad cumulum consolationis, gaudii, & glorificationis justorum, qui stantes ad Regis sui dextram audient ex ipsius ore theandrico verba Eucharistica omnis gratiæ, dulcedinis, & jubilationis plenissima. 3. Fiet illud judicium, ad æternam confusionem impiorum omnium, qui ex ore irati Numinis audient sententiam æternæ suæ reprobationis.

3. Ad tertium: ultimus actus, id est, finis extremi, & universalis judicii, continebit duo illa decreta immutabilia, duas illas sententias decretorias Beatæ Æternitatis justorum; & horrendæ æternitatis impiorum; illis enim

qui à dextris Christi erunt : ipsemet
 omnium Judex , Rex æternæ gloriæ.
 dicet : Venite benedicti Patris mei ;
 possidete paratum vobis regnum à con-
 stitutione mundi. Iis autem, qui ad si-
 nistram erunt, impiis omnibus dicet :
 Discedite à me maledicti in ignem æ-
 ternum : qui paratus est Diabolo, &
 Angelis ejus. Quibus duobus decretis
 immutabiliter prolatis, fiet æterna se-
 paratio bonorum à malis : & ibunt hi in
 supplicium æternum : justi autem in
 vitam æternam. Inquit, ipsemet Chri-
 stus omnium Judex Venite benedicti,
 quid desiderabilius illo verbo ? ite ma-
 ledicti, quid terribilius ? Qui hæc le-
 git, aut audit & credit, nil ita timeat
 quam illud tremendum, ite maledicti :
 nil ita desideret, quam illud optatissi-
 mum verbum Verbi Dei Incarnati &
 glorificati : Venite benedicti. Timor &
 amor Dei, sunt tota salus Christiani.
 Beatus, qui sic timet à judiciis justissimi
 judicis sui : ut diligat adventum justi :
 qui reddet unicuique secundum ope-
 ra ejus : ô Sanctissima Trinitas ! timo-
 rem & amorem tui Nominis fac nos
 habere perpetuum ; ut Deum Homi-

nem quem Redemptorem nobis propitium esse suppliciter petimus: venturum quoque judicem securi videamus! Domine JESU-CHRISTE Rex Regum, Fili Dei unigenite, qui de sinu Patris, usque ad nos descendisti; & Sanguinem tuum pretiosum, in remissionem peccatorum nostrorum fudisti, te humiliter deprecamur: ut in die judicii ad dexteram tuam audire mereamur, venite benedicti.

Ad hunc adventum præparare sese, quotidie debent omnes Christiani, per exercitia militaria Christianæ pietatis, ad omnia utilis; ad quam magnus Dux exercituum, Regis Regum hortatur omnes quidem fideles, præsertim vero illos quos posuit Deus in Ecclesia sua militante; ut populos regant; ut sint Episcopi, Reges, Principes, Christiani, & universi qui sunt à Deo maximo, in sublimitate constituti, ut omnibus, magnarum præbeant documenta, & exempla virtutum. Quamobrem: cum certum sit, Dei, & judiciorum ejus oblivionem, esse animarum iniquationem, corruptionem, & damnationem: ideoque de-

solatione desolatam esse terram, quia non est qui recogitet corde bona & mala æterna; vellem in omnium mortalium mentibus, præsertim potentiorum hujus sæculi sic impressas esse has æternas veritates, ut nunquam ex illorum memoria exciderent semper inhererent; & in hoc Psalterio decacordo sæpè, sæpius Deo, & sibi ipsis psallerent.

1. Initium omnis peccati superbia Diaboli, qui ab initio peccat, & omnes ad peccandum excitat, ut animarum lucretur perniciem æternam.

2. Radix omnium malorum est cupiditas, falsæ & inanis divinitatis: cujus specie decepta prima mulier, ab illa initium factum est peccati; & per eam omnes morimur.

3. Per unum hominem, terrenum, effeminatum, Deo rebellem, peccatum intravit in mundum: & per peccatum mors, corporum & animorum, originali peccato coinquinatarum: & sic in omnes homines mors pertransit, in quo omnes peccaverunt.

4. Memorare novissima tua, & in æternum non peccabis. Memento ho-

mo quia pulvis es, & in pulverem re-
verteris.

5. Quis est homo qui vivet, & non videbit mortem, eruet animam suam de manu inferi? quis scit an spiritus filiorum Adam ascendat sursum in Coelum, an descendat deorsum in infernum?

6. Mors peccatorum pessima: pretiosa in conspectu Domini, mors Sanctorum ejus.

7. Statutum est hominibus semel mori, incertissimum quando: à qualitate mortis, dependet aeternitas hominis; ibit homo in Domum Aeternitatis suae, vel gloriae, vel poenae.

8. Post mortem, inevitabilem, omnibus mortalibus; immortalis anima, à suo mortali corpore separata, manifestabitur ante tribunal Christi, à quo sententiam aeternitatis suae decretoriam accipiet secundum opera ejus.

9. In fine mundi, cujus diem extremum nemo scit; veniet Rex Regum, Judex supremus omnium cum virtute magna & Majestate ad universale judicium, in quo quidquid latet, appare-

apparebit, nil inultum remanebit; tunc fiet æterna separatio justorum ab impiis; audient Pii ex ore Regis gloriæ illud Verbum unicè desiderandum; Venite benedicti: audient impii illud infinitè formidandum; Discedite à me maledicti. Sic ibunt impii in ignem æternum, justi autem in vitam æternam.

10. Duæ sunt viæ, ad duas æternitates: ad æternitatem pœnæ, voluptas ducit; ad æternitatem gloriæ virtus Christiana: via virtutis arcta est, & pauci, sunt qui inveniunt eam: via voluptatis lata, & multi sunt, qui intrant per eam. In viâ virtutis momentaneum est, quod cruciat; æternum, quod delectat. In viâ voluptatis, momentaneum est quod delectat, æternum quod cruciat. Si ergo vis sapere salvari, Beatus esse cum paucis, justis piis, castis, Dei electis, semper utriusque viæ terminum aspice; in omnibus respice finem. Viam virtutis elige, & Deo auxiliante, sic per illam curre, ut comprehendas Beatam Æternitatem, coronam, mercedem, præmium consummatæ justitiæ.

S

Hæ sunt magnæ illæ veritates ;
 quas Regius Propheta ingemiscit dimi-
 nutas esse à filiis hominum , qui non
 nisi temporalia bona , & mala con-
 templates , annos æternos in men-
 te non habent ; ideoque nec Dei ti-
 more declinant à peccato ; nec Dei
 amore faciunt bonum , quo boni bea-
 tique essent in æternum. Utinam qui
 illis magnis mundi Regibus , & Prin-
 cipibus adstant à secretis , loqueren-
 tur , quandoque de testimoniis , &
 judiciis Dei omnipotentis in conspe-
 ctu Regum ! utinam qui sunt super
 aliorum capita exaltati , audirent ,
 & recogitarent corde , Regale illud
 Verbum sapientissimi Regum Israël ,
 „ *Sapientia* 6. Quoniam data est à Do-
 „ mino potestas vobis & virtus ab Al-
 „ tissimo , qui interrogabit opera ve-
 „ stra , & cogitationes scrutabitur ,
 „ quoniam cum essetis ministri regni
 „ illius , non rectè judicastis ; nec cu-
 „ stodistis legem justitiæ , neque se-
 „ cundùm voluntatem Dei ambula-
 „ stis. Horrendè & citò apparebit vo-
 „ bis , quoniam iudicium durissimum ,
 „ his qui præsent sunt fiet. Exiguo enim

„ conceditur misericordia, potentes
 „ autem potenter tormenta patientur.
 „ Scimus, inquit, Apostolus JESU-
 „ CHRISTI, Crucifixi, & gloriosi,
 „ qui dixit, mihi vindicta, & ego re-
 „ tribuam, & iterum quia judicabit
 „ Dominus populum suum, horren-
 „ dum est incidere in manus Dei vi-
 „ ventis. *Hebr. 10.* Princeps verò Apo-
 „ stolorum cujus est omnes Fratres
 „ suos, & Filios in Christo, Reges
 „ & Principes Christianos confirmare
 „ in fide & in timore Dei, sic scribit
 „ omnibus in Christo renatis. Tem-
 „ pus est ut incipiat judicium, à Domo
 „ Dei: si autem primum à nobis, quis
 „ finis eorum, qui non credunt Dei E-
 „ vangelio, & si justus vix salvabitur:
 „ impius & peccator ubi parebunt?

Summoperè optandum esset, ut om-
 nes Reges & Principes Christiani, has
 æternas veritates altè, impressas in men-
 te haberent, & quotidie Regalem illam
 orationem, Regis secundum cor Dei;
 Regi Regum Christo, judici supre-
 mo, suppliciter offerrent, dicentes,
 cum illo: Confige timore tuo carnes
 meas, à judiciis enim tuis timui, me-

ditentur seriò , & sæpè istam ; Sa-
 pientiæ increatæ & incarnatæ sen-
 tentiam , totius salutis fundamentum ,
 & Christianæ Doctrinæ ac pietatis
 basim atque firmamentum : videlicet
 nil prodesse homini si universum mun-
 dum lucretur , animæ verò suæ detri-
 mentum æternum patiatur. Unicum
 esse summum hominis bonum , unicum
 necessarium , salvare unicam suam ;
 unicum summum malum , animam
 suam immortalem in æternum perde-
 re. Considerent igitur Regiæ illæ men-
 tes , magnarum veritatum capaces ,
 fluxam & momentaneam esse , morta-
 lium vitam , Regum præsertim , &
 Principum ; qui ubi ad districtum Dei
 maximi iudicium , vocabuntur ; illuc
 accedent sine custodibus , sine ullis
 Regiæ dignitatis insigniis , vel poten-
 tiæ humanæ præfidiis , nudi , atque
 inermes ; reddituri vitæ antea actæ ra-
 tionem , Judici omnium scrutatori
 cordium , quem nulla res latet , apud
 quem non est acceptio personarum ,
 qui potestatem habet , corpus & ani-
 mam mittere in gehennam : ubi poten-
 tiores , potentiora tormenta patientur ;

per totam æternitatem, si potestate sibi divinitus traditâ, abutantur, contra ordinem Religionis, & justitiæ, quibus totus Orbis Christianus, per illos, tanquam per nobiliora Divinæ providentiæ organa, ad salutem temporalem & æternam populorum fidelium, sapienter & Christianè sustineri, fortiter & suaviter regi; piè & justè gubernari, atque ad finem vitæ æternæ perducere oportebat.

Qua de causa ne Reges & Principes renati in Christi Sanguine, à quo omnem acceperunt potestatem, in ædificationem, & non in destructionem, contra seipfos, & sua regna, iram omnipotentis Dei accendant; imitentur Sanctorum Imperatorum, Regum & Principum Christianorum, prædecessorum suorum, Regias & Christianissimas virtutes: agendo & patiando, fortissima quæque, pro Dei majori Gloria, pro Ecclesiæ, quam Rex Regum Christus Deus-Homo, omnium hominum Salvator, acquisivit Sanguine suo propagatione, ejus prælia præliando contra sævissimos Christiani Nominis hostes: sic Deo fideliter

servient, faciendo quod non possunt
facere nisi Reges, sic populis divina
auxilia, sibi ipsis æternam Gloriæ co-
rona merebuntur.

PARS ALTERA
BELLIS SACRI:

*Continens quatuor Exercitia militaria,
Christiana Pietatis, ad
omnia utilis.*

IESUS-CHRISTUS, Deus-
Homo, Rex Regum, Do-
minus dominantium, sum-
mus omnium Judex & Im-
perator noster omnes Christianos, in
ejus Sanguine renatos, in ejus fide
confirmatos, Corporis sui Eucharisti-
ci cibo confortatos, ad Bellum Sacrum
perpetuò convocat; dicens venite ad
me omnes: si quis vult post me venire
abneget semetipsum, tollat crucem
suam quotidie, & sequatur me. Qui
vicerit faciam illum sedere mecum in
throno meo, sicut & ego vici & sedeo
cum Patre meo in throno ejus. Qui